

Sijoitussuunnitelma

KÄRSÄMÄEN KUNTA

SIJOITUSTOIMINNAN TAUSTAA

Nykyinen Kärämäen kunnan sijoitusomaisuus on syntynyt vuosituhannen vaihteessa Revon Sähkö oy:n ja Kärämäen Kaukolämpö oy:n kaupoista.

Sijoitustoimintaa on toteutettu pitkäjänteisesti ja varauduttu näillä rahoilla kunnan tuleviin investointeihin ja mahdollisiin yllättäviin menojen lisäyksiin.

Sijoitusomaisuuden ensisijaisena tavoitteena on varautua mahdollisiin tulevaisuuden investointeihin infrastruktuuriin tai kunnan kehityksen kannalta oleelliseen alueelliseen yritystoimintaan ja kehittämishankkeisiin.

Kunta voi tehdä omiin tytä- ja osakkuusyhtiöihinsä ja muihin yhtiöihin sekä oman pääoman ehtoisia sijoituksia. Kunta voi perustaa uusia yhtiötä ja sijoittaa yhtiöiden osakepääomaan. Nämä ovat strategisia sijoituksia ja näitä ei lasketa mukaan tämän sijoitussuunnitelman omaisuuslajijakaumaan.

SIJOITUSTOIMINNAN TAVOITTEET

Koska sijoitussalkun pääomaa saatetaan käyttää tuleviin investointeihin ja/tai mahdollisiin yllättäviin menojen lisäyksiin vasta vuosien päästä on tärkeää, että tuottotavoitteen asetannassa huomioidaan pääoman ostovoiman säilyminen. Tuotolla tarkoitetaan kokonaistuottoa sisältäen arvon muutos, osingot, korot ja muut kassavirrat.

Pitkän aikavälin tavoite

Kunnan sijoitussalkun pidemmän aikavälin (yli 5 vuotta) tuottotavoite on 5,8%. Tavoitteen toteutuessa pääoman reaaliarvo säilyy ja mahdollistaa inflaatiokorjatusti samantasoiset investoinnit ja/tai menojen lisäykset toteutusajankohdasta riippumatta.

Lyhyen aikavälin tavoite

Lyhyellä aikavälillä pyritään mahdollisimman tasaiseen positiiviseen tuottoon.

Rahan tarve poikkeuksellisissa markkinaolosuhteissa

Hyvän luottokelpoisuutensa ansiosta kunta saa todennäköisesti helposti ja edullisesti rahoitusta niin halutessaan. Edullisen luoton käyttäminen voi tulla ajankohtaiseksi esimerkiksi, jos on tarve rahoittaa investointeja ja/tai lisätä menoja hetkenä, jolloin olisi epäedullista irrottaa varoja sijoitussalkusta.

RISKI JA RISKIN RAJAUKSET

Tuottotavoite, joka tähtää riskitöntä rahamarkkinakorkoa ylittävään tuottoon edellyttää, että sijoitussalkussa on myös muita kuin kaikkein riskittömimpiä sijoituksia. Tällöin ei ole ainoastaan todennäköistä vaan täysin varmaa, että sijoitussalkun arvo myös laskee joillakin aikajaksoilla.

Käytännössä sijoitussalkun riski (salkun arvonvaihtelu) määräytyy keskeisiltä osin salkussa olevien osakkeiden osuuden eli osakepainon perusteella.

Suhteessa tavoitteeseen sijoitustoiminnan suurimpana riskinä voidaan kuitenkin pitää sitä, että pääomalle ei pitkällä aikavälillä saavuteta asetetun tavoitteen mukaista tuottoa. Tällöin sijoitussalkun rooli inflaatio suojaattuna pääomareservinä tulevia investointeja ja menolisäyksiä varten voi vaarantua.

Mikäli keskitytään minimoimaan tämän riskin toteutumisen todennäköisyyttä lyhyellä aikavälillä, tarkoittaa se sijoitussalkun riskitason tiukkaa rajaamista (käytännössä osakeosuuden pitämistä erittäin alhaisella tasolla). Mikäli keskitytään minimoimaan riskin toteutumisen todennäköisyyttä pitkällä aikavälillä, inflaatio suojaaja tarjoavien osakkeiden osuus tulee olla ainakin maltillinen.

Kunta on päättänyt keskittyä tämän riskin minimoimiseen pitkällä aikavälillä. Katsotaan, että sijoitussalkun pääomareservirooli puoltaa pidemmän aikavälin inflaatio suojaajan tavoittelemista, vaikka se tuokin mukanaan lyhyemmän aikavälin suurempia arvon heilahteluja.

Hajautus

Riskin vähentämiseksi pyritään hajauttamaan sijoitukset tehokkaasti eri varallisuusluokkiin (osakkeet, korkoinstrumentit ja muut sijoitukset), maantieteellisesti ja varallisuusluokkien sisällä (esim. osakkeita useilta eri toimialoilta).

Neutraali allokaatio, maksimi ja minimirajat

Eri varallisuusluokilla (esim. osakkeet ja korkosijoitukset) on erilaisia tuotto- ja riskiominaisuuksia. Hyvin hajautetun osakesalkun odotettu tuotto useamman vuoden tähtäimellä on parempi kuin korkosijoituksilla. Vastaavasti osakesalkun arvon heilahtelu eli riski on suurempi kuin korkosijoitusten. Maltillista sijoitusstrategiaa noudattavilla pitkäaikaisilla sijoittajilla on salkussaan usein sekä osakkeita että korkosijoituksia.

Sijoitussalkun neutraali allokaatio kuvaa salkun varallisuusluokkien jakaumaa, joka neutraalissa markkinatilanteessa (kun ei ole odotuksia erityisen suotuisista tai epäsuotuisista talousnäköistä) on ihanteellinen huomioiden kunnan tavoitteet ja riskin rajaukset. Sijoitussalkun pitkän aikavälin tuotto selittyy valtaosin tämän neutraalin allokaation perusteella. Neutraali allokaatio on normaalisti pitkäaikainen ja sitä tarkistetaan lähinnä tehtäessä perustavanlaatuisia muutoksia tavoitteisiin tai riskiin suhtautumiseen.

	Neutraali allokaatio	Vaihteluväli
Muut sijoitukset	10 %	0-30 %
Korkosijoitukset	40 %	5-100%
Osakkeet	50 %	0-65%
Sijoitussalkku yhteensä	100 %	

Tilanteissa, joissa arvioidaan jonkin varallisuusluokan (esim. korkosijoitusten) tuottonäkymien poikkeavan tavanomaisesta, voidaan neutraalista allokaatiosta poiketa määriteltyjen minimi- ja maksimirajojen puitteissa. Jos esim. arvioidaan, että korkomarkkinoiden tuotto-odotus on tavanomaista alhaisempi, voidaan tilapäisesti vähentää korkosijoitusten osuutta salkussa. Vastaavasti jos arvioidaan, että osakemarkkinat ovat poikkeuksellisen kalliit, voidaan tilapäisesti vähentää osakkeiden osuutta. Normaalisti varallisuusluokan tilapäinen ali- tai ylipaino suhteessa neutraaliin jakaumaan ylläpidetään, kunnes markkinatilanne on neutralisoitunut.

Tavanomainen tapa arvioida salkunhoidon menestystä on seurata sijoitussalkun kokonaistuottoa suhteessa neutraalin allokaation mukaisen vertailuindeksiin tuottoon. Kun tämän lisäksi seurataan erillisten varallisuusluokkien (osakkeiden ja korkosijoitusten) tuottoa suhteessa sopiviin indekseihin ja viiteryhmiin, voidaan analysoida miten toisaalta allokaatiopäätökset (enemmän osakkeita vai enemmän korkosijoituksia) ja toisaalta varallisuusluokkien sisällä tehdyt

sijoituspäätökset (esim. minkä toimialan tai minkä maan osakkeita) ovat vaikuttaneet salkun kokonaistuottoon eri ajanjaksoina. Vastaavat analyysit voidaan myös tehdä varainhoitajittain osana salkunhoidon laadunvalvontaa.

Vertailuindeksi

Neutraaliallokaatiota tarkoituksenmukaisella tavalla kuvaavasta vertailuindeksistä päätetään kunkin varainhoitosopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä.

Liikkeeseenlaskijakohtaiset rajat ja rahastojen sekä johdannaisten käyttö

Riittävä riskien hajautus myös varallisuusluokkien sisällä (esim. yritysobligatioiden osalta useita liikkeeseenlaskijoita useilta eri toimialoilta) on oleellinen osa tehokasta salkunhoitoa. Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereihin voidaan sijoittaa enintään 10 % pääomasta.

Erikseen huomioidaan, että rahastosijoitus on itsessään aina hajautettu sijoituskohde, joten rahastot eivät ole 10 %:n rajan piirissä.

Osakesijoitukset tehdään yksinomaan rahastojen kautta.

Johdannaisia voidaan käyttää vain rahastoissa.

Likviditeetti

Sijoituksia tehdään yksinomaan likvideihin sijoituskohteisiin. Sijoitussalkun rooli pääomareservinä edellyttää, että sijoitusten valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota jälkimarkkinakelpoisuuteen (sijoituskohde on helposti myytävissä ja ostettavissa säännellyllä markkinapaikalla kuten esim. pörssissä, jossa hinnan muodostus on julkista ja läpinäkyvää) ja rahaksi muutettavuuteen.

Korkosijoitusten minimirajan mukaisesti vähintään 5 % salkusta on aina oltava rahamarkkinasijoituksissa (tai vastaavissa rahastoissa), ja on siten sujuvasti irrotettavissa salkusta kunnan tarpeisiin markkinatilanteesta riippumatta.

Valuuttamääräiset sijoituskohteet

Osakesijoitusten osalta sijoituskohteen noteerausvaluutta on toissijainen tekijä sijoituspäätöstä tehdessä. Esim. suomalainen euroissa noteerattu yhtiö joka myy 90 % tuotannostaan USA:han on normaalisti herkempi dollarin liikkeille kuin Tukholman pörssissä ruotsin kruunuissa noteerattu yhtiö, jonka liiketoiminnot ovat pääosin Ruotsissa ja Suomessa.

Korkosijoitusten osalta valuuttavaikutus sijoituksen euromääräiseen kokonaistuottoon on sen sijaan oleellinen. Valuuttamarkkinoiden

kehitystä on normaalisti vielä vaikeampaa ennakoida kuin korko- ja osakemarkkinoiden trendejä ja suuntaa. Kunnan varoja ei pääsääntöisesti sijoiteta valuuttamääräisiin korkoinstrumentteihin tai talletuksiin.

Tavoitteet ja rajoitteet yhteistyökumppaneiden osalta

Kunnan sijoitukset tehdään yksinomaan viranomaisten valvonnassa olevien vakiintuneiden ja hyvämaineisten pankkien, varainhoitoyhtiöiden ja rahastoyhtiöiden kautta tai välityksellä.

Kunta on vastuullinen sijoittaja ja edellyttää varainhoitoyhteistyökumppaneiltaan, että ne ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Kunnan tarkoituksena on kuitenkin saada salkulleen valitsemallaan riskitasolla mahdollisimman hyvä tuotto. Tavoitteet eivät ole ristiriidassa, vaan vastuullisuuden periaatteita edellyttävän varainhoidon tuottotavoitteita voidaan pitää yhtenevinä sellaisen varainhoidon kanssa, jolta periaatteita ei edellytettäisi.

Kunnan varoja voidaan sijoittaa vain sellaisiin sijoituskohteisiin joilla on selkeä ja läpinäkyvä kulurakenne.

VALVONTA JA VASTUUNJAKO

Kunnan omat resurssit huomioon ottaen on päätetty toteuttaa sijoitussalkun sijoituspäätökset täyden valtakin varainhoitopalveluja tarjoavien yhteistyökumppaneiden kautta.

Valtuusto

Kunnanhallitus esittää sijoitusomaisuuden hoitoon keskeisesti vaikuttavat asiat valtuustolle. Kuntalain 14§ mukaan valtuusto päättää kunnan talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää myös riittävästä hajautuksesta ja periaatteista, joilla kunnan rahavaroja sidotaan sijoitustoimintaan vuotta pidemmäksi ajaksi. Valtuuston vastuulle kuuluvia sijoitusomaisuudenhoitoon keskeisesti vaikuttavia asioita ovat mm:

- Päätäminen sijoitustoiminnan yleisistä tavoitteista

- Pitkäaikaisiin, yli vuoden mittaisiin joukkolainoihin ja tätä riskillisempiin sijoituskohteisiin sijoitettavasta enimmäismäärästä

- Päätäminen sijoitustoiminnan tuottotavoitteista

Päätäminen sijoitustoiminnan perusallokaatiosta ja sijoitusluokkien vaihteluväleistä

Kunnanhallitus

Kärsämäen kunnanhallitus päättää varojen sijoittamisesta eri sijoitusluokkiin sekä sijoitustoiminnan muista tavoitteista ja sijoitustoimintaa koskevista rajoituksista valtuuston päättämien keskeisten periaatteiden mukaisesti. Kunnan sijoitustoiminnan menestyksen kannalta olennaista ovat päätökset sijoitusten allokaatiosta sekä rajoitteista.

Kunnanhallitus päättää pitkän aikavälin strategian toteuttamiseksi:

Varainhoitajan kanssa solmittavista sopimuksista ja niiden irtisanomisista sekä varainhoitajan vastuulle annettavan sijoitusomaisuuden (enimmäis-)määrästä

Sijoituksista sijoitus- ja pääomarahastoihin ja niiden irtisanomisesta

Kiinteistöihin tehtävistä sijoituksista ja niiden myynneistä

Muista kunnan suorista sijoituksista

Kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja tai sijoitustoiminnasta vastaava esittelee hallitukselle varainhoitoa koskevat asiat.

Kunnanjohtaja tai sijoitustoiminnasta vastaava toimii yhteyshenkilönä ulkoistettuun varainhoitajaan, ja valvoo yhdessä kunnanhallituksen kanssa, että varainhoitajan sijoitustoiminta pysyy sovitun mandaatin puitteissa

Raportointi

Kunnan tulee saada varainhoitajalta kuukausittain raportti, joka sisältää ainakin seuraavat tiedot sijoitussalkun sijoituksista ja kehityksestä:

- a. Omaisuuden allokaatio raportointihetkellä ja kuukausittain edellisen 12 kk:n aikana sekä allokaatio raportointihetkellä suhteessa neutraaliallokaatioon
- b. Omaisuuden markkina-arvon kehitys graafisesti toiminnan alusta
- c. Taulukkomuodossa eri ajanjaksojen netto-tuottokehitys palkkioiden jälkeen (ainakin viimein kk, vuoden alusta, toiminnan alusta jaettuna kalenterivuosiin ja annualisoituna koko periodilta) suhteessa vertailuindeksiin
- d. Tuottokehitys graafisesti suhteessa neutraaliallokaatiota kuvaavaan vertailuindeksiin

- e. Riskikehitys kattavasti (ainakin edellisen 12 kk:n volatilitiitti erikseen koko salkun, osakeosuuden, pitkien korkosijoitusten ja rahamarkkinasijoitusten osalta sekä vertailuindeksin osalta)
- f. Tiliote ja tapahtumaluettelo
- g. Luettelo arvopaperikohtaisista omistuksista jaettuna sijoitusluokittain (osakkeet, pitkät korkosijoitukset, rahamarkkinasijoitukset ja muut sijoitukset)
- h. Raportointihetkellä sijoitussalkussa olevien rahastojen keskeiset tuotto-, riski- ja tehokkuusmittarit (ainakin 1kk:n, 3kk:n, 6kk:n, vuoden alusta, 12kk:n ja 5v:n tuotto, sekä 12kk:n volatilitiitti ja Sharpen mittarit ja lisäksi korkorahastoista duraatio)

Lisäksi omaisuudenhoitajat tulevat esittelemään tarkemman analyysin sijoitussalkun kehityksestä ja riskitasosta sekä tulevaisuuden näkymistä valtuustolle vähintään kerran vuodessa.